

AFGØRELSE

(Elforsyning)

energi

KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA	Smørum Kraftvarme A.m.b.a. over
AFGØRELSE FRA	Energitilsynet af 27. april 2007
OM	Forfaldsdag for samt morarente m.v. ved forsinket betaling af produktionsuafhængigt tilskud til elproduktion.

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

NÆVNETS	Nænsformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN-	Næstformand, professor, dr. polit. Chr. Hjorth-Andersen
SÆTNING	Professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen
I SAGEN	Professor, cand.jur & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen
	Konsulent, civilingeniør Knut Berge

NÆVNETS	Energitilsynets afgørelse af 27. april 2007 <u>hjemvises.</u>
AFGØRELSE	

Sagens problemstillinger

Smørum Kraftvarme A.m.b.a. (herefter benævnt klager) har ved klage af den 1. maj 2007, modtaget i Energiklagenævnet samme dag, påklaget Energitilsynets afgørelse af den 27. april 2007 vedrørende forfaldsdag for samt morarente m.v. ved forsinket betaling til klager af produktionsuafhængigt tilskud til elproduktion.

Smørum Kraftvarmeværk er et decentralt kraftvarmeværk med ret til produktionsuafhængigt tilskud til elproduktion efter elforsyningslovens kapitel 9 om "Miljøvenlig elproduktion". Kraftvarmeværket leverer el til transmissionsnettet, der ejes af DONG Energy A/S.

Sagens primære problemstilling er fastlæggelsen af, hvem der er rette debitor for det produktionsuafhængige tilskud til elproduktion, som tilkommer klager. For Energiklagenævnet rejser sagen desuden spørgsmål om hjemvisning som følge af, at Energitilsynet udelukkende har forholdt sig til relationen mellem klager og Energinet.dk som mulig debitor, men ikke mellem klager og DONG som debitor.

Der er i forbindelse med sagens forberedelse for Energiklagenævnet foretaget høring af Energitilsynet og klager, ligesom Energinet.dk har haft lejlighed til at fremkomme med sine bemærkninger. Energinet.dk har meddelt ikke at have yderligere bemærkninger til sagen, end hvad er oplyst i forbindelse med sagens behandling for Energitilsynet.

Den påklagede afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 27. april 2007 lyder som følger:

"[...]

Vedr. klagen over Energinet.dk/ overskridelse af fristen for udbetaling af produktionsuafhængig tilskud fra Energinet.dk

I mail af 8. februar 2007 har Smørum Kraftvarme klaget til Energitilsynet over, at Energinet.dk overskrider tidspunktet for udbetaling af det produktionsuafhængige tilskud til elproduktion.

Smørum Kraftvarme anfører i klagen af 8. februar 2007 til Energitilsynet, at værkerne er uforstående over for, at Energinet.dk har valgt at udbetale beløbene via DONG. Det anføres videre i klagen, at værket intet har med DONG at gøre i denne sag, og at beløbet skal udbetales direkte fra Energinet.dk til Smørum Kraftvarme.

Smørum Kraftvarme ønsker at få udbetalt beløbet inden den 20. i måneden efter selve produktionsmåneden. Som begrundelse herfor henviser Smørum Kraftvarme til kendelsen af 31. marts 2004 fra Energiklagenævnet, hvor klagenævnet stadfæstede, at det daværende netselskab Nesa ved betaling senere end den 20. dag i måneden efter produktionsmåneden skal betale Smørum Kraftvarme morarente efter rentelovens regler.

Med mail af 9. februar 2007 fra Smørum Kraftvarme er til Energitilsynet fremsendt kreditnotaer fra november og december 2006 for afregning af det produktionsuafhængige pristillæg for centrale kraftvarmeværker. Det viser ifølge Smørum Kraftvarme, at Energinet.dk og DONG godt kan udbetale pengene til tiden, hvis de tager sig sammen. Bl.a. derfor er det ifølge Smørum Kraftvarme yderst rimelig, at Energinet.dk, som ifølge værket skal udbetale pengene inden den 20. i måneden, i overensstemmelse med Nesa-afgørelsen, pålægges at betale renter og gebyrer ved for sen betaling. Smørum Kraftvarme anfører endelig i denne mail, at det er værket uvedkommende, at Energinet.dk vælger at udbetale pengene via DONG. Dette er udelukkende et mellemværende mellem Energinet.dk og DONG.

Med mail af 26. februar 2007 har Smørum Kraftvarme fremsendt kreditnota for januar 2007. Ifølge Smørum Kraftvarme har Ener-

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 2 af 17

ginet.dk heller ikke i denne måned sørget for, at værket har fået tilgodehavendet inden den 20. i måneden. Smørum Kraftvarme anfører videre i mailen, at når Energinet.dk har valgt ikke selv at ville betale pengene, må Energinet.dk være ansvarlig for den manglende betaling. Det bemærkes i mailen, at værket ikke har noget som helst med DONG at gøre, idet værket køber gas via Statoil Gazelle.

Smørum Kraftvarme har endvidere i mail af 9. marts 2007 fremsendt bemærkninger til Energinet.dk's redegørelse af 23. februar 2007 i klagesagen, jf. om denne nedenfor. Smørum Kraftvarme anfører heri, at værket er elleverandør til Energinet.dk's net, og dermed har et direkte kundeforhold til Energinet.dk. Det anføres videre, at det tidligere var Nesa, der som ejer af elnettet, udbetalte det produktionsuafhængige beløb til tiden. Nu er det Energinet.dk, der ifølge Smørum Kraftvarme ejer elnettet, og derfor også overtager udbetalingen af det nævnte beløb til Smørum Kraftvarme til tiden.

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 3 af 17

Smørum Kraftvarme har endelig i mail af 15. marts 2007 på ny fremsendt kreditnota for januar 2007 og gjort opmærksom på, at værket endnu ikke har modtaget det produktionsuafhængige pristillæg for januar 2007. Denne mail har foranlediget en mail fra DONG Energy til Smørum Kraftvarme samme dag, hvori DONG anfører, at beløbet ved en fejl ikke er blevet udbetalt, og at beløbet vil blive overført til Smørum Kraftvarme samme dag inklusive en rentekompensation.

Smørum Kraftvarmes klage har endelig været forelagt Energinet.dk som indklaget i sagen. Energinet.dk har i brev af 23. februar 2007 samt i mail af 25. marts 2007 fremsendt bemærkninger til klagen.

Det er Energinet.dk's opfattelse, at klagen fra Smørum Kraftvarme beror på en misforståelse af de lovfastsatte betalingsstrømme, som er gældende på området. Hermed menes ifølge Energinet.dk, at en forudsætning for at kunne tale om forsinket betaling, herunder rentebetaling, gebyrbetaling mv., forudsætter, at der består et direkte debitor/kreditorforhold mellem Smørum Kraftvarme som decentral producent af elektricitet og Energinet.dk.

Det er ifølge Energinet.dk imidlertid ikke tilfældet i relation til afregningen af pristillæg efter elforsyningslovens regler. Der er således ikke direkte økonomiske mellemværender mellem Smørum Kraftvarme og Energinet.dk, og derved ikke noget debitor/kreditorforhold.

Ifølge Energinet.dk følger det forudsætningsvis af elforsyningsloven, jf. § 8, jf. § 28, stk. 2 og § 22, stk. 1, nr. 3, at netvirksomhederne skal afholde omkostningerne til pristillæg m.v., herunder også det produktionsuafhængige tilskud i deres forsyningsområder, og at netvirksomhedernes omkostninger til disse udbetalinger så efterfølgende bliver dækket af den systemansvarlige virksomhed (Energinet.dk).

I relation til de decentrale producenter som Smørum Kraftvarme er det derfor netvirksomhederne, der er den direkte debitor i relation til pristillæg, og der består således ikke et direkte debitor/kreditorforhold mellem den enkelte producent og den systemansvarlige Energinet.dk. Derfor kan der ifølge Energinet.dk ikke blive tale om at pålægge selskabet renter og gebyrer.

Efter elforsyningsloven skal den systemansvarlige (Energinet.dk) dække netvirksomhedernes omkostninger til pristillæg mv. Ifølge Energinet.dk er det ikke i lovgivningen eller i øvrigt forudsat, at netvirksomhederne først kan/må udbetale de lovpligtige beløb til de decentrale producenter, når netvirksomhederne har fået pengene fra Energinet.dk. At nogle netselskaber i praksis har fastsat en frist for udbetaling af tilskuddene, der ligger før afregningen med Energinet.dk, er netselskabernes egen afgørelse og Energinet.dk uvedkommende.

Omkostningsdækningen foregår i praksis som en "nettoafregning" mellem Energinet.dk og den enkelte netvirksomhed. Afregningsgrundlaget fastsættes af Energinet.dk ved, at alle afregningsdata fikseres den 5. i måneden efter produktionsmåneden. Den 15. i samme måned har Energinet.dk det endelige afregningsgrundlag og offentliggør dette til netselskaberne. Herefter foretages den konkrete udbetaling af beløbene til netvirksomhederne.

På denne baggrund afviser Energinet.dk i det hele Smørum Kraftvarmes påstande. Samtidig bemærkes, at den af Smørum Kraftvarme anførte Nesa-sag ikke er sammenlignelig med den nu omhandlede situation, da der i Nesa-sagen var tale om betaling fra en netvirksomhed til en decentral producent.

Energinet.dk bemærker videre, at dette betalingssystem ikke er nyt, men har været gældende siden elmarkedet blev liberaliseret. Energinet.dk afviser derfor Smørum Kraftvarmes påstand om, at Energinet.dk tidligere i Ballerup har foretaget direkte udbetalinger til Smørum Kraftvarme på bestemte datoer.

Energinet.dk har endelig i sagen gjort opmærksom på, at Energinet.dk alene ejer 400 kV-nettet i Danmark, og ikke det net Smø-

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 4 af 17

rum Kraftvarme leverer til. Dette er af den tidligere ejer Nesa nu overdraget til DONG.

Til den fremsendte klage fra Smørum Kraftvarme skal Energitilsynet anføre følgende:

Indledningsvis skal bemærkes, at der ikke i elforsyningsloven er fastsat frister for betaling af de omhandlede tilskud til producenter.

I den foreliggende sag har Smørum Kraftvarme klaget til Energitilsynet over, at Energinet.dk overskrider fristen for udbetaling af det produktionsuafhængige tilskud til elproduktion.

Smørum Kraftvarme har som begrundelse for klagen henvist kendelsen af 31. marts 2004 fra Energiklagenævnet, som stadfæstede, at det daværende netselskab Nesa ved betaling senere end den 20. dag i måneden efter produktionsmåneden skulle betale Smørum Kraftvarme morarenter efter rentelovens regler.

Denne kendelse er afsagt med baggrund i de regler i elforsyningsloven om formidling og afregning af aftagepligtig elektricitet, der var gældende på daværende tidspunkt. Efter disse regler skulle netvirksomheden formidle og afregne den elektricitet, som leveredes ifølge en aftageforpligtelse, som var fastsat efter loven.

Med lov nr. 494 og lov nr. 495 af 9. juni 2004 om ændring af lov om elforsyning, som trådte i kraft 1. juli 2004 og 1. juli 2005, blev aftageforpligtelsen for den miljøvenlige elproduktion afskaffet. Den blev i stedet erstattet af finansiel støtte i form af pristillæg, som sikrede uændrede afregningspriser, §§ 56-59a.

Med ændringen skulle netselskaberne nu ifølge elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 4, *"afregne miljøvenlig elektricitet og varetage andre opgaver, ifølge bestemmelserne i kapitel 9 om miljøvenlig elproduktion"*.

Ved samme ændring blev indsat bestemmelse i § 28, stk. 2, nr. 4, om, *"at systemansvaret skal fordele omkostninger ved miljøvenlig elektricitet og varetage andre opgaver ifølge bestemmelserne i kapitel 9"*.

Dvs. pristillæggene til den miljøvenlige produktion fastsættes af den systemansvarlige, mens tillæggene afregnes og udbetales af netvirksomhederne til de pågældende producenter.

Med lov nr. 520 af 7. juni 2006 om ændring af lov om elforsyning blev reglerne om udbetaling af pristillæg ændret.

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 5 af 17

Med lov nr. 520 blev indsat ny bestemmelse i elforsyningslovens § 8, stk. 8. Den nye bestemmelse uddyber, hvilke opgaver de forskellige kollektive elforsyningsvirksomheder har i forbindelse med betalingen af de offentlige forpligtelser og dækningen af omkostninger til disse forpligtelser.

For så vidt angår den største del af omkostningerne - udbetalingen af pristillæg til miljøvenlig elektricitet – var den gældende ordning uhensigtsmæssig, idet pristillæggenes størrelse blev afgjort af den systemansvarlige virksomhed (Energinet.dk), mens udbetaling af pristillæggene til producenterne sker ved, at Energinet.dk anviser pengene til den lokale netvirksomhed, som udbetaler pengene til producenten.

Med den nye § 8, stk. 8, er det nu bestemt, at Energinet.dk fremover skal udbetale de pristillæg, som virksomheden har fastsat, direkte til modtagerne.

Som en følge heraf er bestemmelserne i elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 3 og 4, om netvirksomhedernes opgaver i forbindelse med betaling af offentlige forpligtelser blevet konsekvensrettet. Det samme gælder elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 4, om systemansvarets forpligtelser i forbindelse med offentlige forpligtelser.

Den nye bestemmelse i elforsyningslovens § 8, stk. 8, hvorefter Energinet.dk fremover skal udbetale de pristillæg, som virksomheden har fastsat direkte til modtagerne/producenterne, er endnu ikke sat i kraft. Dette forventes at ske 1. oktober 2007, hvorefter der vil være et direkte afregningsforhold (debitor/kreditorforhold) mellem Energinet.dk og Smørum Kraftvarme.

Indtil dagældes, at pristillæg og tilskud til den miljøvenlige produktion fastsættes af den systemansvarlige (Energinet.dk), mens tillæggene afregnes og udbetales af den lokale netvirksomhed (her DONG Energy) til producenter (eksempelvis Smørum Kraftvarme) i overensstemmelse med reglerne herom i elforsyningsloven.

Da der således ikke foreligger noget direkte betalingsforhold mellem Energinet.dk og Smørum Kraftvarme, kan der heller ikke være tale om, at Energinet.dk har misligholdt nogen betalingsforpligtelse over for Smørum Kraftvarme. Der kan derfor heller ikke blive tale om, at Energinet.dk pålægges renter og gebyrer m.v.

Afslutningsvis skal Energitilsynet bemærke, at Energinet.dk's fremgangsmåde, hvorefter afregningsgrundlaget fastsættes af

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 6 af 17

Energinet.dk ved, at alle afregningsdata fastlægges den 5. i måneden efter produktionsmåneden, hvorefter det endelige afregningsgrundlag til netselskaberne er klar den 15. i måneden og herefter til udbetaling til netselskaberne, næppe på det foreliggende grundlag kan ses for urimelig, jf. elforsyningslovens § 77, stk. 1.
[...]"

Klagen til Energiklagenævnet

Klagen til Energiklagenævnet lyder som følger:

"[...]

Smørum Kraftvarme skal hermed venligst klage over Energitilsynets afgørelse af 27. april 2007, hvor værket ikke fik medhold i, at vi skal have udbetalt det såkaldte produktionsuafhængige tilskud til elproduktion senest den 20. i måneden efter elproduktionsmåneden, af Energinet.dk eller DONG.

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 7 af 17

I den såkaldte NESA afgørelse mente Energitilsynet heller ikke, at Smørum Kraftvarme havde krav på nævnte tilskud på nogen som helst tidspunkt. Denne afgørelse blev retfærdighedsvis ændret af Dem.

Energitilsynet har åbenbart den klare opfattelse, at det er op til Energinet.dk eller til DONG, hvornår det passer dem at udbetale nævnte beløb til Smørum Kraftvarme.

Det er jo efter værkets opfattelse helt og aldeles lovløse tilstande, som Energitilsynet åbenbart finder i orden.

Samme selskaber har selv indført meget restriktive renter og gebyrpolitikker således, at betaler man blot en dag over tiden, falder "hammeren". Hvorfor man så ikke kan se det rimelige i, at vi andre også gerne vil have vores penge til tiden, må stå hen i det uvisse.

Med hensyn til Energinet.dk procederer Energinet for, at vi ikke har et direkte kundeforhold.

Dette er ikke korrekt.

Staten har pålagt Energinet at sørge for, at vi får udbetalt det produktionsuafhængige tilskud, og herved har vi efter værkets opfattelse et kundeforhold. Dertil kommer, at Energinet konstant overvåger, om værkets motorer står til rådighed på det såkaldte frie elmarked, ligesom vi jævnligt skal indsende data til Energinet om at vi har haft udetid på motorerne.

I værket's klage har vi anført, at det subsidiært må være DONG, som skal udbetale nævnte beløb til tiden.

DONG har jo overtaget NESA, og DONG og værket har derfor stadigvæk et direkte debitor/kreditorforhold, hvor værket betaler vores elregning til DONG.

DONG har med andre ord overtaget NESA's forpligtelser, og dermed også den klage NESA afgørelse, som Smørum Kraftvarme vandt i Energiklagenævnet.

Det er jo ganske urimeligt og uantageligt, at et stort statsligt selskab med enorm rod i udbetalingerne af det produktionsuafhængige tilskud, skal belønnes af Energitilsynet således, at DONG kan gøre som de vil, og udbetale nævnte beløb som det passer dem.

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 8 af 17

Betaler vi små i samfundet ikke til tiden, er staten hård og ubarmherteligt, så hvorfor skulle det samme så ikke være gældende den anden vej!

De såkaldte politiske ansvarlige også for de statsstyrede virksomheder som Energinet.dk og DONG har fine politikker og taler i fine vendinger om vigtigheden af at have et meget højt serviceniveau overfor borgerne!...

Desværre er realiteterne som vi bl.a. kan se af denne afgørelse fra Energitilsynet, en helt anden.

Desværre lader mange politikere og offentlige myndigheder og DONG sig ikke forstyrre af virkeligheden. Så havde Energinet.dk eller DONG jo anstændigvis udbetalt det produktionsuafhængige tilskud den 20. i måneden efter produktionsmåneden.

Det er jo beskæmmende og sørgeligt for demokratiet, at man skal "slås" med myndighederne om noget så banalt, at offentlige ejede virksomheder skal betale til tiden, og at de får medhold af Energitilsynet i, at det skal de ikke!

[...]"

Klager har som reaktion på Energitilsynets bemærkninger til sagen, der er citeret nedenfor, yderligere tilkendegivet følgende:

"[...]

det [er] direkte usandt, at Smørum Kraftvarme [...] ikke har klaget over netselskabet DONG Energy.

Det fremgår bl.a. klart af [...] mail af 9. marts 2007, at det subsidiært må være DONG som ejer af NESA, som skal udbetale det produktionsuafhængige tilskud til den 20. i måneden efter produktionsmåneden.

[...]"

Energitilsynets bemærkninger

Energitilsynet har over for Energiklagenævnet udtalt følgende;

"[...]

Til klagens indhold skal Energitilsynet oplyse, at den konkrete klage fra Smørum Kraftvarme a.m.b.a. til Energitilsynet har vedrørt Energinet.dk, [...] og at Smørum Kraftvarme a.m.b.a. heri anmodede Energitilsynet om at pålægge Energinet.dk at overholde fristen om betaling den 20. dag i måneden efter produktionsmåneden som bestemt i Energiklagenævnets kendelse af 31. marts 2004.

I den indbragte afgørelse af 27. april 2007 har Energitilsynet redegjort for de lovfastsatte betalingsstrømme på området for udbetaling af de produktionsuafhængige tilskud til elproduktion. Endvidere er redegjort for de lovændringer mv. på området, der er vedtaget siden Energiklagenævnets kendelse af 31. marts 2004 og Energinet.dk's forhold til disse ændringer.

Set i lyset af disse ændringer af betalingsstrømmene er det Energitilsynets opfattelse, at der ikke umiddelbart kan sættes lighedstegn mellem situationen i dag og situationen på tidspunktet for Energiklagenævnets kendelse 31. marts 2004.

Ved bedømmelsen af den konkrete klage har Energitilsynet lagt til grund, at pristillæg og tilskud til miljøvenlig elproduktion i henhold til elforsyningslovens bestemmelser fastsættes af den systemansvarlige (Energinet.dk), mens tillæggene afregnes og udbetales af den lokale netvirksomheden (som her DONG Energy) til producenterne (her Smørum Kraftvarme a.m.b.a.). Disse lovfastsatte betalingsstrømme gør, at der ikke foreligger noget direkte betalingsforhold/kundeforhold mellem Energinet.dk og Smørum Kraftvarme a.m.b.a. Af samme grund kan der heller ikke statuere, at Energinet.dk har misligholdt nogen betalingsforpligtelse over Smørum Kraftvarme a.m.b.a. Der kan derfor heller ikke blive tale om, at Energinet.dk pålægges renter og gebyrer mv.

Dette er meddelt Smørum Kraftvarme a.m.b.a. i afgørelsen af 27. april 2007, som nu er indbragt for Energiklagenævnet.

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 9 af 17

Som ligeledes omtalt i afgørelsen af 27. april 2007 er der med lov nr. 520 af 7. juni 2006 om ændring af lov om elforsyning indsat en ny bestemmelse i elforsyningslovens § 8, stk. 8, som uddyber, hvilke opgaver de forskellige kollektive elforsyningsvirksomheder har i forbindelse med betaling af offentlige forpligtelser og dækning af omkostninger til disse forpligtelser, herunder udbetaling af pristillæg.

Med den nye bestemmelse i elforsyningslovens § 8, stk. 8, er det nu bestemt, at Energinet.dk fremover skal udbetale de pristillæg, som virksomheden har fastsat direkte til modtagerne/producenterne. Den nye bestemmelse er imidlertid ikke sat i kraft endnu. Dette forventes at ske 1. oktober 2007, hvorefter der vil være et direkte afregningsforhold/kundeforhold mellem Smørum Kraftvarme a.m.b.a. og Energinet.dk. Som det fremgår af sagens medsendte akter har Smørum Kraftvarme a.m.b.a. ikke eksplicit klaget over netselskabet DONG Energy, der udbetaler produktionstilskuddet i dag. Der er derved heller ikke taget stilling til, om fristen for betaling den 20. dag i måneden efter produktionsmåneden forsat kan/skal opretholdes set i lyset af de lovændringer om udbetaling af tilskud, der er kommet siden Energiklagenævnets kendelse af 31. marts 2004, og som der er redegjort udførligt for i den indbragte afgørelse.

Her skal samtidig henvises til, afregningsgrundlaget ifølge det oplyste fastsættes af Energinet.dk ved, at alle afregningsdata fastlægges den 5. i måneden efter produktionsmåneden, hvorefter det endelige afregningsgrundlag er klar den 15. i måneden og herefter klar til udbetaling til netselskaberne.

Energitilsynet har ikke yderligere bemærkninger til klagen af 1. maj 2007 fra Smørum Kraftvarme a.m.b.a. og skal henhold sig til afgørelsen af 27. april 2007.
[...]"

Energitilsynet har, foranlediget af klagers supplerende bemærkninger, desuden tilkendegivet følgende:

"[...]

Den klage Smørum Kraftvarme a.m.b.a. indsendte til Energitilsynet vedrørte Energinet.dk [...]. Smørum Kraftvarme a.m.b.a. [anførte] bl.a., "at værket har i øvrigt ikke har noget som helst med DONG at gøre, idet vi køber vores gas via Statoil Gazella". Efter Energitilsynets opfattelse blev der således ikke eksplicit i klagen af 8. februar 2007 klaget over DONG Energy, men alene over Energinet.dk, som Smørum Kraftvarme a.m.b.a. ønskede pålagt

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 10 af 17

at udbetale tilskuddet inden den 20. i måneden efter produktionsmåneden.

Det er korrekt, at Smørum Kraftvarme a.m.b.a. efterfølgende i mailen af 9. marts 2007 [...] har anført: "at det subsidiært må være DONG som ejer af Nesa, som skal udbetale det produktionsuafhængige tilskud til den 20. i måneden efter produktionsmåneden".

Energitilsynet har imidlertid ikke i afgørelsen af 27. april 2007 taget stilling til, om fristen for betaling den 20. i måneden efter produktionsmåneden forsat kan/skal opretholdes set i lyset af de lovændringer om udbetaling af tilskuddet, der er kommet siden Energiklagenævnets kendelse af 31. marts 2004, og som der er redegjort udførligt for i afgørelsen af 27. april 2007. En stillingtagen hertil vil kræve en nærmere vurdering/analyse af det tidsmæssige aspekt omkring indsamling af afregningsdata og fastsættelse af afregningsgrundlaget.

Energitilsynet har ikke yderligere bemærkninger til klagen fra Smørum Kraftvarme a.m.b.a. og skal henholde sig til afgørelsen af 27. april 2007 samt indlæg af 30. maj 2007 til Energiklagenævnet i sagen.
[...]"

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 11 af 17

Retsgrundlaget

Elforsyningslovens kapitel 9 (§§ 55-68a) bærer overskriften "Miljøvenlig elproduktion" og indeholder bl.a. bestemmelser om pristillæg, herunder sådanne, som tilkommer klager i nærværende sag. Disse pristillæg (§§ 56-58b) blev i den aktuelle form indført ved ændringslov nr. 495 af 9. juni 2004 med virkning fra 1. januar 2005. Med indførelsen af samme ændringslov fik elforsyningslovens § 8, § 22 og § 28, ligeledes med virkning fra 1. januar 2005, sålydende samlede ordlyd:

"[...]

§ 22. En netvirksomhed skal

- 1) opretholde den tekniske kvalitet i nettet
- 2) måle den elektricitet, der transporteres gennem virksomhedens net,
- 3) opkræve den betaling for de betalingsforpligtelser, som er fastsat ved denne lov,
- 4) afregne miljøvenlig elektricitet og varetage andre opgaver ifølge bestemmelser i kapitel 9,
- 5) udføre informationsaktiviteter for at skabe størst mulig gennemsigthed om markedsforholdene for alle forbrugergrupper,

- 6) kortlægge energiforbruget samt planlægge og sikre gennemførelsen af energibesparelser i forsyningsområdet,
- 7) give energirådgivning til forbrugerne i forsyningsområdet,
- 8) give rådgivning og information om elsikkerhedsmæssige spørgsmål til forbrugerne, elinstallatører og andre elfagfolk samt bistå Sikkerhedsstyrelsen med gennemførelse af tilsyn og undersøgelse af stærkstrømsanlæg,
- 9) anvende gennemsigtige, ikkediskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelsen af den energi, den anvender til at udføre sit hverv,
- 10) informere forbrugerne om deres rettigheder i relation til forsyningspligt og
- 11) i forbindelse med planlægning af udbygning af nettet overveje, om foranstaltninger til energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring eller decentraliseret produktion kan erstatte behovet for at udvide kapaciteten.

Stk. 2. Netvirksomheden skal samarbejde med den systemansvarlige virksomhed ved udførelsen af de i stk. 1 nævnte opgaver.

Stk. 3. Netvirksomheden skal forsyne brugere af nettet med de nødvendige oplysninger om måling af elektricitet, der transporteres gennem virksomhedens net.

Stk. 4. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om samfakturering af de ydelser, forbrugeren modtager i henhold til denne lov.

Stk. 5. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 1-3, herunder regler om afgrænsning af opgaverne, information om energiforbrug og opkrævning af beløb. Økonomi- og erhvervsministeren kan endvidere bestemme, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for planlægningen efter stk. 1, nr. 6, og for rådgivning efter stk. 1, nr. 7..

Stk. 6. Økonomi- og erhvervsministeren kan beslutte, at netvirksomheder i samarbejde skal iværksætte forskning og udvikling med henblik på effektiv energianvendelse. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler eller træffe bestemmelse om udarbejdelse af planer for aktiviteterne og om godkendelse af disse.

Stk. 7. Netvirksomheder skal i samarbejde med transmissionsvirksomheder udarbejde årlige oversigter og prognoser til brug for markedets aktuelle og potentielle aktører og til belysning af opfyldelsen af offentlige forpligtelser.”

[...]

§ 28. Den systemansvarlige virksomhed skal i samarbejde med de øvrige kollektive elforsyningsvirksomheder sikre, at de offentlige forpligtelser, jf. § 9, opfyldes.

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 12 af 17

Stk. 2. Den systemansvarlige virksomhed skal udføre følgende opgaver:

- 1) Sikre, at der udføres sådanne forsknings- og udviklingsaktiviteter, som er nødvendige for en fremtidig miljøvenlig og energieffektiv transmission og distribution af elektricitet.
- 2) Udarbejde årlige oversigter og prognoser til brug for markedets aktuelle og potentielle aktører til belysning af opfyldelsen af offentlige forpligtelser.
- 3) Samarbejde med andre systemansvarlige virksomheder i Danmark og i andre lande om etablering af gensidige, ligeværdige principper for elforsyning samt om nettariffer, netadgang og transit, markedsspørgsmål m.v., samkøring af transmissionsforbindelser, herunder håndtering af balance- og kapacitetsproblemer samt indgå nødvendige fælles systemdriftaftaler, som sikrer udnyttelsen af de fordele, som sammenkoblede systemer giver.
- 4) Fordele omkostninger ved miljøvenlig elektricitet og varetage andre opgaver ifølge bestemmelserne i kapitel 9.
- 5) Samarbejde med netvirksomhederne om at sikre netadgang og adgang til transit.
- 6) Sikre brugerne lige adgang til informationer om adgangen til køb og salg af elektricitet.
- 7) Udarbejde en plan for det fremtidige behov for transmissionskapacitet idet sammenhængende elforsyningssystem og transmissionsforbindelser til andre net.
- 8) I samarbejde med transmissionsvirksomhederne sikre nødvendig om- og nybygning af transmissionsnet i overensstemmelse med transmissionsnetplanlægningen, jf. nr. 7.
- 9) Fremsende en årlig miljøberegning til miljø- og erhvervsministeren, som redegør for udviklingen i de væsentligste miljøforhold for el- og kraftvarmeproduktion inden for det samlede elforsyningssystem.
- 10) Udarbejde forskrifter for netvirksomhedernes målinger.
- 11) Opgøre og gennemføre den nødvendige afregning og opkræve betaling til varetagelse af de offentlige forpligtelser, jf. § 9.
- 12) Sikre, efter pålæg fra økonomi- og erhvervsministeren, midlertidig videreførelse af den bevillingspligtige aktivitet i tilfælde af, at en bevilling inddrages i medfør af § 54, stk. 1 eller 4, jf. § 54, stk. 6.
- 13) Anvende gennemsigtige, ikkediskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, den anvender til at udføre sit hverv.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet og udførelsen af de opgaver, som påhviler en systemansvarlig virksomhed.”

[...]

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 13 af 17

§ 8. Enhver elforbruger her i landet skal afholde en forholdsmæssig andel af de kollektive elforsyningsvirksomheders nødvendige omkostninger ved at gennemføre de offentlige forpligtelser, som påhviler dem, jf. dog stk. 3 og 4. Dette gælder dog ikke, idet omfang andet følger af §§ 8a-9a.

Stk. 2. Enhver elforbruger her i landet skal fra det af økonomi- og erhvervsministeren efter § 61 fastsatte tidspunkt erhverve VE-beviser efter reglerne i kapitel 9.

Stk. 3. De systemansvarlige virksomheders nødvendige omkostninger til ydelser efter bestemmelserne i §§ 56 – 57 b og § 59 a, stk. 1, nr. 1, opkræves hos alle danske elforbrugere med samme beløb i forhold til disses totale elforbrug.

Stk. 4. Omkostninger til nedennævnte ydelser opgøres af den systemansvarlige virksomhed hos alle elforbrugere i det område, hvortil den systemansvarlige virksomhed har bevilling:

- 1) Den systemansvarlige virksomheds nødvendige omkostninger til ydelser efter bestemmelserne i § 27 a, stk. 1, nr. 1, §§ 28a, 29, 30 og 58-58a og § 59a, stk. 1, nr. 2, og stk. 2.
- 2) Netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til de ydelser, som disse er pålagt ifølge § 22, stk. 3, §§ 67 og 68.
- 3) Efter økonomi- og erhvervsministerens bestemmelse til de ydelser, som disse er pålagt ifølge § 22, stk. 6, §§ 67 og 68.
- 4) Transmissionsvirksomhedernes nødvendige omkostninger til dækning af de opgaver, som disse er pålagt ifølge § 68.

Stk. 5. De kollektive elforsyningsvirksomheders øvrige omkostninger påhviler de brugere, der modtager virksomhedens ydelser, og opkræves gennem den enkelte virksomheds tariffer.

Stk. 6. De kollektive elforsyningsvirksomheders administrationsomkostninger ved betaling af ydelser som nævnt i stk. 3 og 4 opkræves gennem den enkelte virksomheds tariffer.

[...]"

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 14 af 17

Med virkning fra 15. juni 2006, er der ved ændringslov nr. 520 af 7. juni 2006 indført en række ændringer af elforsyningslovens § 22 og § 28, herunder følgende ændringer af § 22, stk. 1, nr. 3 og 4:

"[...]

§ 22, stk. 1, nr. 3 og 4, affattes således;

3) varetage opgaver vedrørende betaling for offentlige forpligtelser ifølge § 8 og regler fastsat i medfør af denne bestemmelse,

4) varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9 og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser,

[...]"

og følgende ændring af § 28, stk. 2, nr. 4:

"[...]

§ 28, stk. 2, nr. 4, affattes således:

11) Varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9 og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser.

[...]"

Med virkning fra den 1. oktober 2007 er der ved samme ændringslov nr. 520 af 7. juni 2006 indført ændringer også af elforsyningslovens § 8 og herunder følgende tilføjelse til bestemmelsen:

"[...]

I § 8 indsættes som *stk. 8*:

Stk. 8. De kollektive elforsyningsvirksomheder afholder hver for sig omkostningerne til de offentlige forpligtelser, som påhviler dem ifølge stk. 3 og 4. Den systemansvarlige virksomhed opgør omkostningerne og fordelingen af disse på elforbrugerne. På grundlag heraf opkræver netvirksomhederne beløb fra elforbrugerne til dækning af omkostningerne og indbetaler de opkrævede midler til den systemansvarlige virksomhed, som dækker de kollektive elforsyningsvirksomheders afholdte omkostninger til de offentlige forpligtelser. Transport- og energiministeren kan fastsætte regler om gennemførelsen af de nævnte opgaver og om samarbejde herom mellem de kollektive elforsyningsvirksomheder.

[...]"

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 15 af 17

Energiklagenævnets praksis

Energiklagenævnet har under j.nr. 11-120 den 31. marts 2004 – som det er omtalt af klager og Energitilsynet i forbindelse med nærværende sag - truffet en afgørelse, hvorefter netvirksomheden NESÅ, som pligtaftager af prioriteret elektricitet, ved betaling senere end den 20. dag i måneden efter produktionsmåneden skulle betale Smørum Kraftvarme A.m.b.a. morarente efter rentelovens regler for den af Smørum Kraftvarme A.m.b.a. leverede elektricitet. Afgørelsen er offentliggjort på Energiklagenævnets hjemmeside www.ekn.dk.

Vedrørende anvendelsen af rentelovens bestemmelser udtalte Energiklagenævnet i forbindelse med sagens behandling, at der ikke i medfør af elforsyningsloven er fastsat regler om rentebetaling, og at der ej heller var nogen aftale mellem parterne herom, ligesom der ikke var oplyst noget om handelsbrug eller anden sædvane vedrørende sådanne elkøb. I øvrigt lagde Energiklagenævnet ved afgørelsen til grund, at forfaldsdagen efter sagens faktiske omstændigheder måtte anses som fastsat i forvejen til den 20. i måneden, jf. rentelovens § 3, stk. 1, hvilken forfaldsdato Energiklagenævnet fandt var udtryk for en acceptabel leveringsbestemmelse efter elforsyningslovens § 77, stk. 1.

Energiklagenævnets bemærkninger:

Efter Energiklagenævnets opfattelse må Smørum Kraftvarmeværk A.m.b.a.'s klage til Energitilsynet efter sit indhold forstås således, at klager har ønsket at få fastslået en forfaldsdag til den 20. i måneden efter produktionsmåneden for det omhandlede pristillæg samt en pligt til at betale morarente m.v. efter rentelovens regler ved betaling senere end forfaldsdagen, hvilke forpligtelser klager principalt har ønsket skulle påhvile Energinet.dk, men subsidiært har gjort gældende må påhvile DONG.

Energitilsynet udtaler i sin afgørelse, at betaling af rente m.v. er betinget af et direkte debitor/kreditorforhold mellem parterne, hvilket synspunkt Energiklagenævnet kan tilslutte sig. Energitilsynet vurderer herefter på baggrund af elforsyningslovens bestemmelser på tidspunktet for Energitilsynets afgørelse, at der ikke forelå et sådan direkte debitor/kreditorforhold mellem klager og Energinet.dk, hvilken vurdering Energiklagenævnet af de af Energitilsynet anførte grunde tilsvarende kan tilslutte sig. Med en udtalelse om, at Energinet.dk's fremgangsmåde for afregning af pristillæg over for netselskaberne næppe på det foreliggende grundlag næppe kan anses for urimelig efter elforsyningslovens § 77, stk. 1, afslutter Energitilsynet dermed sin stillingtagen i sagen.

Energitilsynet har således – som det også fremgår af tilsynets udtalelser i forbindelse med klagesagens behandling for Energiklagenævnet – undladt at tage stilling til, hvorvidt der i forholdet mellem klager og DONG foreligger sådanne forpligtelser vedrørende forfaldsdag og betaling af morarenter m.v., som påstået af klager.

Energiklagenævnet finder i lyset heraf, at sagen bør hjemvises til Energitilsynet med henblik på dettes stillingtagen til klagers påstande om forfaldsdag og morarenter m.v. i forhold til DONG.

Det bemærkes, at den af Energitilsynet i afgørelsen omtalte lovændring af § 8, stk. 8, hvorefter Energinet.dk fremover skal udbetale de omhandlede pristillæg direkte til producenterne, er trådt i kraft som ventet den 1. oktober 2007, fra hvilket tidspunkt der således ikke længere i forhold til pristillægget kan bestå noget direkte debitor/kreditorforhold mellem klager og DONG.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 27. april 2007 hjemvises.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 31. marts 2008.

Afgørelsen er truffet efter § 89 i lov om elforsyning.

Afgørelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

Side 16 af 17

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om elforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. § 89, stk. 5, i lov om elforsyning.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P. N. V.

Poul K. Egan
Nænsformand

31. marts 2008

J.nr.: 11-519

Eksp.nr.: 35100

SNK-EKN

/ Henrik Chieu
Side 17 af 17
Ssekretariatschef